EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 8.7.2021
COM(2021) 398 final

2021/0216 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Ciper

{SWD(2021) 196 final}

2021/0216 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Ciper

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost[1] in zlasti člena 20 Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Izbruh COVID-19 negativno vpliva na gospodarstvo Cipra, kar je še prispevalo k izzivom, ki so obstajali pred pandemijo. V letu 2019 je bruto domači proizvod na prebivalca (BDP na prebivalca) Cipra znašal 81 % povprečja EU. V skladu s pomladansko napovedjo Komisije iz leta 2021 se je realni BDP Cipra v letu 2020 zmanjšal za 5,1 %, v obdobju 2020–2021 pa naj bi se skupno zmanjšal za 2,1 %. Že dlje prisotni vidiki, ki vplivajo na srednjeročno gospodarsko uspešnost, vključujejo model rasti, ki se opira na razmeroma malo virov rasti, in visoko raven zasebnega, javnega in zunanjega dolga ter ranljivost finančnega sektorja.

(2) Svet je 9. julija 2019 in 20. julija 2020 v okviru evropskega semestra na Ciper naslovil priporočila. Priporočil je zlasti, naj se učinkovito odzove na pandemijo, ohrani gospodarstvo in podpre okrevanje, ki bo sledilo. Kadar gospodarske razmere to omogočajo, je Svet Cipru priporočil, naj izvaja fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju vzdržnosti dolga ob krepitvi naložb. Poleg tega je Svet priporočil, naj okrepi odpornost in zmogljivost zdravstvenega sistema, da zagotovi kakovostne in cenovno dostopne storitve, vključno z izboljšanjem delovnih pogojev zdravstvenih delavcev, ter da se zagotovi, da nacionalni zdravstveni sistem začne delovati leta 2020, kot je bilo načrtovano, in ohrani njegovo dolgoročno vzdržnost. Svet je Cipru priporočil tudi, naj zagotovi ustrezno nadomestilo dohodka in dostop do socialne zaščite za vse, okrepi javne službe za zaposlovanje, okrepi podporo za ozaveščanje in aktivacijo mladih, spodbuja prožne ureditve dela, izboljša ustreznost izobraževanja in usposabljanja na trgu dela, izvede reformo sistema izobraževanja in usposabljanja, vključno z ocenjevanjem učiteljev, ter poveča vključenost delodajalcev v poklicno izobraževanje in usposabljanje in udeležbo učečih oseb v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter

[1] UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

dostop do cenovno dostopne vzgoje in varstva predšolskih otrok. Svet je Cipru poleg tega priporočil, naj zagotovi zadosten dostop do financiranja in likvidnosti, zlasti za mala in srednja podjetja, sprejme zakonodajo za poenostavitev postopkov za strateške vlagatelje za pridobitev potrebnih dovoljenj in licenc, nadaljuje z izvajanjem privatizacijskih projektov, da prednost zrelim javnim naložbenim projektom in spodbuja zasebne naložbe v podporo gospodarskemu okrevanju ter usmeri naložbe na zeleni in digitalni prehod, zlasti na čisto in učinkovito proizvodnjo in rabo energije, ravnanje z odpadki in upravljanje voda, trajnostni promet, digitalizacijo ter raziskave in inovacije. Poleg tega je Svet Ciper pozval, naj okrepi ukrepe za obravnavo značilnosti davčnega sistema, ki posameznikom in multinacionalnim družbam omogočajo agresivno davčno načrtovanje, zlasti s plačili v tujino. Cipru je svetoval tudi, naj izboljša učinkovitost in kakovost, vključno z digitalizacijo, (i) pravosodnega sistema, vključno z delovanjem upravnega sodstva, spremembo civilnih postopkov in povečanjem specializacije sodišč, ter (ii) javnega sektorja, vključno z delovanjem javne uprave ter upravljanja subjektov v državni lasti in lokalnih upravnih organov, ter sprejme ukrepe za okrepitev sodnega izvrševanja terjatev in zagotovi zanesljive, varne in hitre sisteme za izdajo in prenos listin o lastništvu in nepremičninskih pravic. Svet je Ciper poleg tega pozval, naj pospeši zmanjševanje obsega nedonosnih posojil, vključno z vzpostavitvijo učinkovite strukture upravljanja družbe za upravljanje premoženja v državni lasti, sprejetjem ukrepov za izboljšanje plačilne discipline in okrepitvijo nadzora nad družbami, ki pridobivajo posojila, ter v nebančnem finančnem sektorju, vključno s popolno integracijo nadzornikov zavarovalnih in pokojninskih skladov. Poleg tega je Svet Ciper pozval tudi, naj pospeši protikorupcijske reforme, zaščiti neodvisnost tožilstva in poveča zmogljivost kazenskega pregona. Po oceni napredka pri izvajanju navedenih priporočil za posamezne države ob predložitvi načrta za okrevanje in odpornost je Komisija ugotovila, da je bilo priporočilo o sprejetju vseh potrebnih ukrepov za učinkovito zajezitev pandemije, ohranjanje gospodarstva in podporo okrevanju, ki bo sledilo, izvedeno v celoti.

(3) Komisija je 2. junija 2021 objavila poglobljeni pregled za Ciper v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[2]. Komisija je v analizi ugotovila, da na Cipru obstajajo čezmerna makroekonomska neravnotežja, zlasti v zvezi z visokim zunanjim, javnim in zasebnim dolgom ter še vedno visokimi nedonosnimi posojili, pa tudi z znatnim primanjkljajem na tekočem računu.

(4) [Svet je v priporočilu o ekonomski politiki euroobmočja državam članicam euroobmočja priporočil, naj ukrepajo, tudi prek svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi med drugim zagotovile naravnanost politike, ki podpira okrevanje, ter dodatno izboljšale konvergenco, odpornost ter trajnostno in vključujočo rast. Svet je v priporočilu priporočil tudi, naj se okrepijo nacionalni institucionalni okviri, zagotovi makrofinančna stabilnost, dokonča EMU ter okrepi mednarodna vloga eura.] [Če priporočilo Sveta ne bo sprejeto do sprejetja tega izvedbenega sklepa Sveta, se ta uvodna izjava izbriše.]

(5) Ciper je 17. maja 2021 Komisiji predložil nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Načrt je bil predložen po postopku posvetovanja z lokalnimi organi, socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe, mladinskimi organizacijami in drugimi ustreznimi deležniki, izvedenem v skladu z

[2] Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

nacionalnim pravnim okvirom. Prevzemanje odgovornosti za načrte za okrevanje in odpornost na nacionalni ravni je temelj za njihovo uspešno izvajanje in trajen učinek na nacionalni ravni ter verodostojnost na evropski ravni. Komisija je na podlagi člena 19 navedene uredbe ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi.

(6) Načrti za okrevanje in odpornost bi morali slediti splošnim ciljem mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241, in instrumenta EU za okrevanje, vzpostavljenega z Uredbo Sveta (EU) 2020/2094[3], da bi podprli okrevanje po krizi zaradi COVID-19. Spodbujati bi morali ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo Unije s prispevanjem k šestim stebrom iz člena 3 Uredbe (EU) 2021/241.

(7) Izvajanje načrtov držav članic za okrevanje in odpornost bo pomenilo usklajena prizadevanja za naložbe in reforme po vsej Uniji. Z usklajenim hkratnim izvajanjem reform in naložb ter izvajanjem čezmejnih projektov se bodo te reforme in naložbe vzajemno krepile in ustvarile pozitivne učinke prelivanja po vsej Uniji. Zato naj bi bila približno tretjina učinka mehanizma na rast in ustvarjanje delovnih mest v državah članicah posledica prelivanja iz drugih držav članic.

Uravnotežen odziv, ki prispeva k šestim stebrom

(8) V skladu s členom 19(3)(a) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.1 Priloge V k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere ter s tem ustrezno prispeva k vsem šestim stebrom iz člena 3 navedene uredbe ob upoštevanju specifičnih izzivov, s katerimi se sooča zadevna država članica, in dodeljenih finančnih sredstev zadevne države članice.

(9) Načrt za okrevanje in odpornost sestavlja širok in uravnotežen sklop reform in naložb, ki podpira obravnavo glavnih političnih izzivov ciprske družbe in gospodarstva, hkrati pa se ustrezno odziva na posledice pandemije COVID-19. Načrt je zasnovan v skladu s splošnim ciljem okrepitve odpornosti gospodarstva in potenciala države za gospodarsko, socialno in okoljsko trajnostno dolgoročno rast in blaginjo. Načrt se osredotoča na pet osi prednostnih politk: zdravstvo in civilna zaščita; prehod na zeleno gospodarstvo; odpornost in konkurenčnost gospodarstva; digitalna preobrazba; ter trg dela, socialna zaščita, izobrazba in človeški kapital. V načrtu je jasno obrazloženo, kako posamezna os politike prispeva k šestim stebrom iz člena 3 Uredbe (EU) 2021/241. To prispeva k zagotavljanju, da se vsak steber obravnava celovito in usklajeno.

(10) Namen načrta je prispevati k spopadanju s ključnimi izzivi, povezanimi z zelenim prehodom, vključno z visokimi emisijami toplogrednih plinov, vrzelmi v ravnanju z odpadki in gospodarjenju z vodo ter potrebo po zaščiti biotske raznovrstnosti in prostoživečih vrst. Ukrepi v zvezi s tem vključujejo uvedbo okoljske dajatve, reformo trga z električno energijo, ki jo spremlja spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov, prenovo stavbnega fonda za izboljšanje energijske učinkovitosti, okolju prijaznejši vozni park, zaščito pred gozdnimi požari, varstvo morskega ekosistema in

[3] Uredba Sveta (EU) 2020/2094 z dne 14. decembra 2020 o vzpostavitvi Instrumenta Evropske unije za okrevanje v podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 23).

pametno gospodarjenje z vodo. Načrt vključuje tudi ukrepe, katerih cilj je prispevati k digitalni preobrazbi s poudarkom na povezljivosti in rešitvah e-uprave, ter vključuje vprašanja digitalizacije v ukrepe na drugih področjih, kot je reforma pravosodja, zdravstva ter sistemov izobraževanja in usposabljanja. Digitalizacijo podjetij, zlasti malih in srednjih, podpirajo neposredni ukrepi, katerih cilj je povečanje njihove produktivnosti in konkurenčnosti. Pričakuje se, da bo pametna, trajnostna in vključujoča rast spodbujena tudi z ukrepi za izboljšanje dostopa podjetij do financiranja, ciljno usmerjenimi reformami in naložbami na področju raziskav in inovacij, reformo izobraževanja, ki bo prispevala k obravnavi kakovosti rezultatov izobraževanja in potrebe po zmanjšanju socialno-ekonomskih razlik, ter podporo za čistejšo mešanico energijskih virov in manjši ogljični odtis gospodarstva na pošten in vključujoč način. Vzporedno je cilj komponente za finančno in fiskalno stabilnost krepitev trdnosti bančnega sektorja, izboljšanje delovanja insolvenčnega okvira in preprečevanje visokega zasebnega dolga, pa tudi učinkovitejši in pravičnejši davčni sistem, s čimer bi se izboljšala odpornost gospodarstva. Načrt prispeva tudi k reševanju izzivov ciprskega gospodarstva v zvezi s konkurenčnostjo, produktivnostjo in potrebo po diverzifikaciji modela rasti z reformami in naložbami v agroživilski sektor, lahki predelovalni sektor, trajnostni turizem in krožno gospodarstvo.

(11) Načrt prispeva k povečanju gospodarske, socialne in teritorialne kohezije ter konvergenci Cipra z Unijo prek ukrepov za izboljšanje dostopa, odpornosti in kakovosti sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe, prenovo socialne infrastrukture, boj proti energetski revščini, ustvarjanje enakopravnejšega dostopa do digitalnih infrastruktur ter okrepitev zaposlitvene in socialne podpore najbolj ranljivim skupinam. Nekateri od teh ukrepov bi morali prispevati tudi k zdravstveni, gospodarski, socialni in institucionalni odpornosti, delovati pa bi morali v sinergiji z drugimi ciljno usmerjenimi reformami in naložbami, kot so zapolnjevanje vrzeli v sistemu socialne zaščite, zmanjševanje neskladja v znanju in spretnostih na trgu dela s pobudami za izpopolnjevanje in preusposabljanje ter svetovanjem, pa tudi modernizacija in digitalizacija javne uprave in storitev, vključno s šolami in zdravstvenimi ustanovami. Pomembno vlogo v načrtu imajo tudi politike za naslednjo generacijo, otroke in mladino, ki zajemajo modernizacijo in izboljšanje sistema izobraževanja in usposabljanja na vseh ravneh, dostopnejšo vzgojo in varstvo predšolskih otrok, boljše ozaveščanje mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljajo, ter podporo na vseh ravneh za razvoj znanj in spretnosti, pomembnih za digitalni in zeleni prehod.

Obravnavanje vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v priporočilih za posamezne države

(12) V skladu s členom 19(3)(b) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.2 Priloge V k navedeni uredbi se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost prispeval k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela izzivov (ocena A), opredeljenih v zadevnih priporočilih za posamezno državo, vključno z njihovimi fiskalnimi vidiki, in priporočilih na podlagi člena 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011, naslovljenih na Ciper, ali izzivov, opredeljenih v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra.

(13) Načrt vključuje obsežen sklop reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in prispevajo k učinkoviti obravnavi vseh ali znatnega dela gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v priporočilih za posamezne države, ki jih je Svet naslovil na Ciper v evropskem semestru leta 2019 in 2020. Z obravnavanjem navedenih izzivov se

pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost prispeval tudi k odpravi čezmernih makroekonomskih neravnotežij[4], s katerimi se sooča Ciper, zlasti v zvezi z visokim zunanjim, javnim in zasebnim dolgom ter še vedno visokimi nedonosnimi posojili, pa tudi z znatnim primanjkljajem na tekočem računu.

(14) Pričakuje se, da bosta širitev zelo visokozmogljivih omrežij na manj pokritih območjih in izgradnja kabelskih sistemov, ki bodo pripravljeni na gigabitno zmogljivost, izboljšali internetno povezljivost na Cipru in spodbudili njeno uporabo. Pričakuje se tudi, da bosta digitalizacija upravnih storitev in uvedba e-pravosodja, e-zdravja in pametnih mest pripomogli k digitalnemu prehodu. Poleg tega se pričakuje, da bo načrt z uvedbo novega okvira za zapolnitev prostih delovnih mest v javnih službah in za ocenjevanje uspešnosti zaposlenih izboljšal učinkovitost javne uprave s krepitvijo strateške vloge kadrovskega oddelka in zmogljivosti uprav resornih ministrstev za boljše izvajanje politik javne uprave in kadrovskih funkcij. Pričakuje se, da se bo z uvedbo novega pravnega okvira za lokalne upravne organe izboljšalo njihovo delovanje. Poleg tega se pričakuje, da bo ustanovitev protikorupcijskega organa pripomogla k učinkovitejšemu boju proti korupciji, kar bi moralo prispevati tudi k preprečevanju, odkrivanju in odpravljanju nepravilnosti v uporabi javnih sredstev. Načrt vključuje ukrepe, ki naj bi obravnavali značilnosti ciprskega davčnega sistema, ki omogočajo agresivno davčno načrtovanje, zlasti s strani multinacionalnih družb, vključno z uvedbo davčnih odtegljajev za izplačevanje dividend, licenčnin in obresti v tujino.

(15) Vzpostavitev nacionalnega sistema za spremljanje diplomantov in posodobitev učnih načrtov srednjih šol za izboljšanje digitalne pismenosti, mehkih veščin in podjetniških spretnosti ter več programov usposabljanja za izboljšanje digitalnih, zelenih, modrih in podjetniških znanj in spretnosti v različnih skupinah prebivalstva naj bi izboljšali kakovost izobraževanja in usposabljanja ter njegovo ustreznost za trg dela. Poleg tega naj bi digitalizacija sistema spodbud za zaposlovanje in razvoj sistema upravljanja uspešnosti javnih služb za zaposlovanje izboljšala učinkovitost delovanja in kakovost storitev. Zagotavljanje svetovanja in usmerjanja ter shema spodbud za zaposlovanje mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljajo, naj bi okrepila podporo za ozaveščanje in aktivacijo mladih. Pričakuje se, da se bo sistem izobraževanja in usposabljanja izboljšal z novim sistemom ocenjevanja učiteljev in šol, izvajanjem nacionalnega akcijskega načrta za odpravo neskladja v znanju in spretnostih, podaljšanjem brezplačne obvezne predšolske vzgoje in izobraževanja od četrtega leta starosti in izgradnjo dveh vzorčnih tehniških šol, kar naj bi še dodatno okrepilo poklicno izobraževanje in usposabljanje. Poleg tega se pričakuje, da bodo naložbe v vzgojo in varstvo predšolskih otrok ter sprejetje nacionalne strategije in akcijskega načrta izboljšali kakovost in cenovno dostopnost vzgoje in varstva predšolskih otrok. Načrt predvideva tudi zakon za urejanje prožnih ureditev dela v obliki dela na daljavo in razširitev socialne zaščite za samozaposlene in delavce v novih oblikah zaposlitve v skladu z ustreznimi priporočili za posamezne države. Izvajanje načrta naj bi okrepilo zmogljivost, kakovost in odpornost zdravstvenih sistemov in sistemov civilne zaščite, in sicer z ukrepi, ki so namenjeni nadgradnji opreme in vzpostavitvi namenskih informacijskih sistemov, pa tudi spodbujanju

[4] Ta makroekonomska neravnotežja se nanašajo na priporočila, podana v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 v letih 2019 in 2020.

naložb v komunikacijske sisteme in e-zdravje. Predvideni sta tudi širitev in izgradnja dodatnih specializiranih enot za oskrbo.

(16) Pričakuje se, da bosta ustanovitev nacionalne spodbujevalne agencije ter uvedba programov in shem financiranja izboljšali dostop do financiranja in likvidnosti, zlasti za mala in srednja podjetja. Pričakuje se, da bodo sheme nepovratnih sredstev za raziskave in inovacije ter ustanovitev osrednje pisarne za prenos znanja povečale naložbe v raziskave in inovacije.

(17) Načrt za okrevanje in odpornost zajema ukrepe, ki naj bi prispevali k zelenemu prehodu. Načrt spodbuja čisto in učinkovito proizvodnjo in rabo energije z različnimi ukrepi, ki vključujejo okoljsko dajatev, odprtje trga z električno energijo, podporo za zelene naložbe in projekte za energijsko prenovo stavbnega fonda ter druge infrastrukture. Načrt vključuje tudi ukrepe za krepitev zaščite pred gozdnimi požari in varstva morskega ekosistema. Ukrepi v zvezi z ravnanjem z odpadki in gospodarjenjem z vodo so namenjeni zmanjšanju izgub vode, nadgradnji obstoječe infrastrukture in sistemov za gospodarjenje z vodo. Poleg tega so za spodbujanje trajnostnega prometa predvidene naložbe v brezemisijska ali nizkoemisijska vozila ter v digitalizacijo prometnega sektorja.

(18) Cilj načrta je zmanjšanje tveganja v bančnem sektorju v zvezi z nedonosnimi posojili iz preteklosti, in sicer z namenskim akcijskim načrtom in z ukrepi za izboljšanje delovnega okolja za pridobitelje kreditov in skrbnike kreditov. Kar zadeva visok zasebni dolg in plačilno disciplino, načrt predlaga boljše spremljanje dolgov, izboljšanje delovanja insolvenčnega okvira in strategijo za boj proti finančni nepismenosti. Pričakuje se, da bo izboljšan nadzor sektorjev zavarovalnih in pokojninskih skladov dosežen s povečanjem razpoložljivih človeških virov in izboljšanjem razpoložljivih nadzornih orodij.

(19) Za priporočila v zvezi s takojšnjim odzivom fiskalne politike na pandemijo se lahko šteje, da ne spadajo na področje uporabe načrta Cipra za okrevanje in odpornost, ne glede na dejstvo, da se je Ciper v letih 2020 in 2021 na splošno ustrezno in zadostno odzval na takojšnjo potrebo gospodarstva po podpori s fiskalnimi sredstvi v skladu z določbami splošne odstopne klavzule.

Prispevek k potencialu rasti, ustvarjanju delovnih mest ter gospodarski, socialni in institucionalni odpornosti

(20) V skladu s členom 19(3)(c) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.3 Priloge V k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel načrt za okrevanje in odpornost velik vpliv (ocena A) na krepitev potenciala rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost države članice, s tem pa prispeval k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, vključno s spodbujanjem politik za otroke in mlade, ter na ublažitev gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi COVID-19 ter s tem okrepil ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo in konvergenco v Uniji.

(21) Simulacije, ki so jih opravile službe Komisije, kažejo, da bi lahko po načrtu BDP Cipra do leta 2026 narasel za od 1,1 % do 1,8 %[5]. Načrt vključuje širok nabor naložb v

[5] Navedene simulacije odražajo skupni učinek instrumenta Next Generation EU, ki vključuje tudi financiranje za program ReactEU, ter povečanje financiranja za program Obzorje Evropa, InvestEU, sklad za pravični prehod, razvoj podeželja in rescEU. Taka simulacija ne vključuje morebitnega pozitivnega učinka strukturnih reform, ki je lahko znaten.

fizični in človeški kapital ter reforme, za katere se pričakuje, da bodo prispevale h gospodarski rasti in povečevanju obsega zaposlovanja. Cilj načrta je pospešiti gospodarsko okrevanje na Cipru in postaviti temelje za dolgoročni model trajnostne rasti. Pričakuje se, da bodo ukrepi, vključeni v načrt, z izboljšanjem potenciala rasti, ustvarjanjem delovnih mest ter povečanjem gospodarske, socialne in institucionalne odpornosti zmanjšali izpostavljenost države pretresom. Načrt naj bi prispeval tudi k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, med drugim s spodbujanjem politik, ki ustvarjajo enake možnosti za vse otroke in povečujejo zaposlovanje mladih, ter Cipru pomagal pri tem, da postane vključujoča družba z dobrim dostopom do zdravstvenega varstva ter produktivnim in trajnostnim gospodarstvom.

(22) Ciprski načrt obravnava zaposlovanje, izobraževanje, znanja in spretnosti ter socialne izzive, pomembne za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. Za spodbujanje enakih možnosti in dostopa do trga dela načrt predlaga reforme za izboljšanje digitalnih in zelenih znanj ter spretnosti, modernizacijo sistema ocenjevanja učiteljev in šol ter odpravo splošnega neskladja v znanju in spretnostih. Predvidene so tudi naložbe za izboljšavo poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter zagotavljanje podpore pri aktivaciji mladih, ki dopolnjujejo ukrepe Evropskega socialnega sklada plus. Ciper je za izboljšanje dinamike trga dela in delovnih pogojev predlagal več ukrepov, vključno z zakonodajnimi, za širšo dostopnost prožnih ureditev dela. Načrt temelji na celostnem pristopu k storitvam in politikam trga dela, kot so javne službe za zaposlovanje in aktivne politike trga dela, v skladu s priporočilom Komisije o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju[6]. Glavna ciljna skupina so mladi, načrt pa vključuje ciljno usmerjeno spodbudo za zaposlovanje, povezano z usposabljanjem. Za izboljšanje socialne zaščite in vključenosti načrt predlaga ukrepe, ki podpirajo deinstitucionalizacijo in storitve dolgotrajne oskrbe.

(23) V načrtu je predstavljen celovit sklop ukrepov za reševanje izzivov na trgu dela in izboljšanje socialne kohezije. Ti ukrepi vključujejo reforme in naložbe v izobraževanje in spretnosti, aktivacijske politike in socialne službe, boj proti neenakosti, modernizacijo trga dela in povečanje socialne vključenosti. Načrt zagotavlja podroben pregled izbranih ukrepov za obravnavo ranljivosti, opredeljenih v pregledu socialnih kazalnikov, na katerem temelji evropski steber socialnih pravic.

(24) Načrt vsebuje reforme javne uprave, katerih cilj je pospešiti digitalizacijo uprave, zmanjšati upravno breme za državljane in podjetja ter dodatno pospešiti načrtovanje in odobritev projektov javnih naložb. Pričakuje se, da bodo ti ukrepi dolgoročno zagotovili, da bo poslovno okolje bolj naklonjeno naložbam in gospodarstvo bolj konkurenčno, in sicer z zagotavljanjem učinkovitih digitalnih upravnih storitev in omogočanjem dolgoročnih učinkov na povečanje produktivnosti.

Načelo, da se ne škoduje bistveno

(25) V skladu s členom 19(3)(d) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.4 Priloge V k navedeni uredbi se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost zagotovil, da noben ukrep (ocena A) za izvajanje reform in naložbenih projektov, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ne bo bistveno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17

[6] Priporočilo Komisije (EU) 2021/402 z dne 4. marca 2021 o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju (EASE) po krizi zaradi COVID-19 (UL L 80, 8.3.2021, str. 1).

Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta[7] (načelo, da se ne škoduje bistveno).

(26) Pričakuje se, da bo načrt za okrevanje in odpornost Cipra zagotovil, da noben ukrep ne bo bistveno škodoval šestim okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, in sicer: blažitvi podnebnih sprememb, prilagajanju podnebnim spremembam, trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov, krožnemu gospodarstvu, preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja ter varstvu in obnovi biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Ciper je predložil utemeljitve v skladu s tehničnimi smernicami Evropske komisije za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno (2021/C 58/01).

(27) Pri nekaterih ukrepih, pri katerih bi morali biti razpisi za zbiranje predlogov ali razpisi za prijavo interesa potrebni za izbiro posebnih projektov v prihodnosti, bi bilo treba spoštovati načelo, da se ne škoduje bistveno, da se z ustreznimi mejniki, povezanimi s temi ukrepi, zagotovi, da pogoji razpisov za zbiranje predlogov ali razpisov za prijavo interesa vsebujejo merila za izključitev, da se prepreči izbor tistih dejavnosti, ki bi lahko okoljskim ciljem bistveno škodovale.

Prispevek k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo

(28) V skladu s členom 19(3)(e) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.5 Priloge V k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo, ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo podnebne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 41 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt, izračunanih po metodologiji iz Priloge VI k Uredbi (EU) 2021/241. V skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2021/241 je načrt za okrevanje in odpornost skladen z informacijami iz nacionalnega energetskega in podnebnega načrta za obdobje 2021–2030.

(29) Kar zadeva prispevek k doseganju podnebnih in energetskih ciljev Unije do leta 2030, se pričakuje, da bo izvajanje načrta prispevalo k obravnavanju nekaterih ključnih izzivov politike, ki so opredeljeni v priporočilih Komisije za ciprski nacionalni energetski in podnebni načrt. Načrt vključuje reforme v zvezi z uvedbo okoljske dajatve, liberalizacijo trga z električno energijo, spodbujanjem energijske prenove stavb in pospeševanjem električne mobilnosti. Načrt vključuje tudi širok nabor naložb v energijsko učinkovitost in obnovljive vire energije, namenjene gospodinjstvom, podjetjem, občinam in širšemu javnemu sektorju ter nevladnim organizacijam. Načrt vključuje naložbe, povezane z množično uvedbo pametnih števcev, in projekt povezovalnega daljnovoda EuroAsia, ki naj bi pomagal pri proizvodnji električne energije iz čistejših, zlasti obnovljivih virov. Načrt spodbuja tudi zamenjavo konvencionalnih vozil z brezemisijskimi in nizkoemisijskimi, uporabo alternativnih, čistejših goriv in prevoznih sredstev ter uporabo javnega prevoza.

(30) Izvajanje načrta naj bi tudi prispevalo k doseganju ciljev Unije na področju okoljske politike z velikim poudarkom na gospodarjenju z vodo in krožnem gospodarstvu. Načrt vključuje reformo gospodarjenja z vodo ter več medsebojno povezanih naložb, ki se medsebojno krepijo in ki so namenjene modernizaciji gospodarjenja z vodo in

[7] Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

povečanju njegove trajnostnosti. Načrt vključuje tudi ukrepe, katerih cilj je krepitev krožnega gospodarstva v turističnem in industrijskem sektorju ter širša uporaba trajnostnih praks pri ravnanju z odpadki, vključno z recikliranjem. Načrt nadalje obravnava izzive v zvezi s prilagajanjem podnebnim spremembam s številnimi zaščitnimi in preventivnimi ukrepi na področju zaščite pred gozdnimi požari in poplavami. Ohranjanje biotske raznovrstnosti je zajeto v ukrepu, ki se osredotoča na zaščito morskega ekosistema pred nevarnostmi.

Prispevek k digitalnemu prehodu

(31) V skladu s členom 19(3)(f) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.6 Priloge V k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k digitalnemu prehodu ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo digitalne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 23 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt, izračunano po metodologiji iz Priloge VII k Uredbi (EU) 2021/241.

(32) Načrt za okrevanje in odpornost, ki ga predlaga Ciper, z znatnim deležem celotnega proračuna in pomembnostjo digitalnih vidikov v večini njegovih komponent močno poudarja digitalni prehod in obravnavo izzivov, ki iz njega izhajajo v vseh sektorjih.

(33) Skoraj vsaka komponenta vključuje ukrepe, ki neposredno podpirajo digitalni prehod ali obravnavajo z njim povezane izzive. Najpomembnejši prispevki izhajajo iz komponent, namenjenih infrastrukturi za povezljivost in digitalizaciji javnega sektorja, sledijo pa mu tri komponente, ki obravnavajo e-pravosodje, fiskalno in finančno stabilnost ter podporo digitalnim spretnostim in znanjem. Zato so ukrepi, povezani z digitalnim prehodom ali obravnavo izzivov, ki izhajajo iz njega, porazdeljeni po celotnem načrtu. Pričakuje se, da bodo prispevali k digitalni preobrazbi več gospodarskih in socialnih sektorjev, kot sta izobraževalni ali zdravstveni sektor, ter obravnavanju izzivov, ki izhajajo iz digitalnega prehoda, specifičnih za posamezno državo.

Trajen učinek

(34) V skladu s členom 19(3)(g) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.7 Priloge V k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) trajen učinek na Ciper.

(35) Načrt predstavlja vrsto ukrepov, katerih cilj je prispevati k digitalnemu prehodu in obravnavanju nizke ravni digitalnih javnih storitev. Predvideni ukrepi naj bi zagotovili pokritost s fiksnimi in brezžičnimi, tudi mobilnimi, širokopasovnimi povezavami z zelo visoko zmogljivostjo, tj. 5G, za 100 % prebivalstva, ki živi v organiziranih skupnostih, vključno z uvedbo omrežja 5G vzdolž glavnih kopenskih koridorjev, ter splošen in cenovno ugoden dostop do gigabitne povezljivosti na vseh urbanih in podeželskih območjih, vključno s povezljivostjo 5G. Cilj načrta je tudi spodbujanje e-uprave s pomočjo sklopa reform in naložb. Pričakuje se, da bodo digitalni projekti, kot so digitalna preobrazba sodišč, pametna mesta in digitalizacija postopka priprave zakonodaje, v povezavi s projekti za izboljšanje sistema upravljanja, ocenjevanje in zaposlovanje kadrov v javni upravi ter prenovo lokalnih organov, povzročili strukturne in trajne spremembe v delovanju javne uprave in pravosodnega sistema, kar bi moralo izboljšati tudi poslovno okolje. Ključni element načrta v zvezi s strukturnimi spremembami v institucijah je ustanovitev neodvisnega organa za usklajevanje in nadzor ukrepov za boj proti korupciji.

(36) Pričakuje se, da bo izvajanje reform in naložb, predvidenih v ciprskem načrtu, prineslo trajne spremembe v sistemu izobraževanja in usposabljanja ter na trgu dela. Načrt vključuje pomembne reforme izobraževalnega sistema, kot so uvedba novega sistema za ocenjevanje učiteljev in šol, podaljšanje brezplačne obvezne predšolske vzgoje in izobraževanja ter prilagoditev učnih načrtov v visokošolskem in srednješolskem izobraževanju potrebam trga dela. Načrt vsebuje tudi zagotavljanje usposabljanj za krepitev digitalnih spretnosti in znanj študentov ter zaposlenih in brezposelnih oseb. Poleg tega načrt vključuje razvoj celovite nacionalne strategije za odpravo neskladja v znanju in spretnostih ter pripravo nacionalne strategije za vzgojo in varstvo predšolskih otrok. Pričakuje se, da bodo ti ukrepi izboljšali kakovost izobraževanja in usposabljanja za vse starosti, pripomogli k uspešnosti učencev ter izboljšali povezave med izobraževalnim sistemom in trgom dela.

(37) Trajni učinek načrta je mogoče okrepiti tudi s sinergijami med načrtom in drugimi programi, ki se financirajo iz skladov kohezijske politike, zlasti z vsebinskim obravnavanjem ozemeljskih izzivov in spodbujanjem uravnoteženega razvoja.

Spremljanje in izvajanje

(38) V skladu s členom 19(3)(h) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.8 Priloge V k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost za zagotovitev učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predvidenim časovnim razporedom, mejniki in cilji ter povezanimi kazalniki, ustrezne (ocena A).

(39) Za centralno spremljanje napredka pri izvajanju je odgovoren odbor za spremljanje, ki mu predseduje generalni direktor Generalnega direktorata za evropske programe, usklajevanje in razvoj (DG EPCD) in se ga udeležujejo generalni direktorji ministrstev in podministrstev, vključenih v načrt. Splošna odgovornost za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost je dodeljena Direktoratu DG EPCD za okrevanje in odpornost, ki je usklajevalni organ. Njegova vloga je usklajevanje izvajanja ukrepov, potrjevanje doseganja mejnikov in ciljev, priprava poročil o napredku in povezovanje s Komisijo, vključno s predložitvijo zahtevkov za plačilo v skladu z Uredbo (EU) 2021/241. Pri tem mu pomagata dva posebna organa za spremljanje, ki potrjujeta doseganje mejnikov in ciljev za ukrepe iz načrta, za katere je potreben poseben prispevek. Za izvajanje različnih naložb in reform v načrtu so odgovorni izvajalski organi.

(40) Mejniki in cilji ciprskega načrta predstavljajo ustrezen sistem za spremljanje njegovega izvajanja. So dovolj jasni, realistični in celoviti, da zagotavljajo sledljivost in preverjanje njihovega izpolnjevanja, predlagani kazalniki za te mejnike in cilje pa so ustrezni, sprejemljivi in trdni. Mejniki in cilji veljajo tudi za že izvedene ukrepe, ki so upravičeni do financiranja v skladu s členom 17(2) Uredbe (EU) 2021/241. Da se upraviči zahtevek za izplačilo, je potrebno zadovoljivo doseganje teh mejnikov in ciljev v daljšem časovnem obdobju. Mehanizmi preverjanja, zbiranje podatkov in pristojnosti, ki so jih opisali ciprski organi, se zdijo dovolj trdni za zadostno utemeljitev zahtevkov za plačila, ko so mejniki in cilji ocenjeni kot doseženi.

(41) Države članice bi morale zagotoviti, da se finančna podpora v okviru instrumenta sporoči in navede v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2021/241. V okviru instrumenta za tehnično podporo se lahko zahteva tehnična podpora za pomoč državam članicam pri izvajanju njihovega načrta.

Izračun stroškov

(42) V skladu s členom 19(3)(i) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.9 Priloge V k navedeni uredbi je utemeljitev v načrtu o znesku ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost v srednji meri (ocena B) razumna in verjetna, skladna z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmerna s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

(43) Za večino ukrepov so predloženi podatki o stroških precej podrobni, metodologija pa je dobro pojasnjena z izračuni, ki jim je mogoče preprosto slediti in ki so podprti z dokazi. Predloženi podatki kažejo, da bi bili stroški skladni z naravo in vrsto predvidenih reform in naložb, kar podpira njihovo verodostojnost. Vendar pa je bil manjši delež stroškov ocenjen kot razumen in verjeten le do srednje mere. Ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost so v skladu z načelom stroškovne učinkovitosti in sorazmerni s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

Zaščita finančnih interesov

(44) V skladu s členom 19(3)(j) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.10 Priloge V k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost, ter dodatni ukrepi iz tega sklepa, ustrezni (ocena A) za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih v okviru navedene uredbe, pri čemer se pričakuje, da bodo učinkovito preprečevale dvojno financiranje v okviru navedene uredbe in drugih programov Unije. To ne posega v uporabo drugih instrumentov in orodij za spodbujanje in zagotavljanje skladnosti s pravom Unije, tudi za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov ter zaščito finančnih interesov Unije v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta[8].

(45) Sistem nadzora in revizije, ki ga je razvil Ciper, je skladno zasnovan tako, da izpolnjuje zahteve iz Uredbe (EU) 2021/241. Zlasti bi bilo treba do razvoja namenskega informacijskega sistema za spremljanje za upravljanje in spremljanje načrta v skladu s členom 22(2)(d) Uredbe (EU) 2021/241 vzpostaviti ustrezen prehodni sistem repozitorija. Prehodni sistem repozitorija ali namenski informacijski sistem za spremljanje bi moral beležiti in hraniti ustrezne podatke v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost, zlasti podatke o doseganju mejnikov in ciljev, podatke o končnih prejemnikih, izvajalcih, podizvajalcih in dejanskih lastnikih v skladu s členom 22(2)(d) Uredbe (EU) 2021/241. V skladu s členom 20(5)(e) Uredbe (EU) 2021/241 bi moral Ciper za skladnost s členom 22 navedene uredbe uvesti sistem prehodnega repozitorija ali namenski informacijski sistem za spremljanje z zahtevanimi funkcijami, in sicer bi moral potrditi zaključek njegove izvedbe s predložitvijo prvega zahtevka za plačilo. Namenska revizija sistema bi morala potrditi, da ima zahtevane funkcije v skladu s členom 22(2)(d) Uredbe (EU) 2021/241.

(46) Sistem notranjega nadzora temelji na trdnih procesih in strukturah. Vloge in odgovornosti akterjev pri nadzoru in revizijah so jasne, ustrezne nadzorne funkcije so ustrezno ločene in zagotovljena je neodvisnost akterjev, ki izvajajo revizije. Akterji, pristojni za kontrolo, imajo pravna pooblastila in upravno zmogljivost za izvajanje

[8] Uredba (EU) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L 433I, 22.12.2020, str. 1).

načrtovanih vlog in nalog. Postopki za nadzor in revizijo, opisani v načrtu, so začeli veljati, odgovornosti sodelujočih organov pa so bile določene s sklepom Sveta ministrov o odobritvi načrta. Imenovana revizijska organa sta Revizijski urad Republike Ciper in Služba Republike Ciper za notranjo revizijo. Pooblaščena sta za izvajanje naknadnih revizij, s katerimi preverita, ali izvajalski organi pri uporabi sredstev, zagotovljenih po Uredbi (EU) 2021/241, izvajajo postopke za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje goljufij, korupcije in nasprotij interesov. Poleg tega obstajajo ureditve nadzora na več ravneh, namenjene preprečevanju dvojnega financiranja iz drugih programov Unije in skladnosti z veljavnimi pravili.

Skladnost načrta

(47) V skladu s členom 19(3)(k) Uredbe (EU) 2021/241 in oddelkom 2.11 Priloge V k navedeni uredbi načrt v veliki meri (ocena A) vključuje ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov, ki predstavljajo usklajeno delovanje.

(48) Reforme in naložbe, ki jih je Ciper predstavil v svojem načrtu za okrevanje in odpornost, se medsebojno dopolnjujejo. Temeljijo na celovitem načrtu za rast, ki zagotavlja njegovo skladnost za prispevanje k pametnemu, vključujočemu in trajnostnemu prihodnjemu gospodarskemu razvoju. Pet glavnih osi politike iz načrta, tj. „odporen in učinkovit zdravstveni sistem, okrepljena civilna zaščita“, „podnebna nevtralnost, energijska učinkovitost in delež energije iz obnovljivih virov“, „izboljšanje odpornosti in konkurenčnosti gospodarstva“, „na poti k digitalni dobi“ in „trg dela, socialna zaščita, izobraževanje in človeški kapital“, je medsebojno povezanih in se vzajemno krepijo. Vsebujejo ukrepe, povezane z digitalno preobrazbo, ki so ključni dejavniki za zeleni in krožni prehod ciprskega gospodarstva. Načrt zajema tudi reforme, ki krepijo načrtovane naložbe, na primer reforme v sektorju gospodarjenja z vodo in davčno reformo za spodbujanje zelenih naložb in zmanjšanja emisij. Os politike „izboljšanje odpornosti in konkurenčnosti gospodarstva“ vključuje javne naložbe za povečanje konkurenčnosti, podporo produktivnosti in dolgoročne rasti ter ustvarjanje novih delovnih mest, podprte z reformami za izboljšanje institucionalnega okvira in s tem poslovnega okolja. Os politike „trg dela, socialna zaščita, izobraževanje in človeški kapital“ prispeva k omogočanju zelenega in digitalnega prehoda z izboljšanjem sistema izobraževanja in razvijanja znanj in spretnosti na vseh ravneh, s čimer ciprski družbi zagotavlja potrebna znanja in spretnosti ter pravičen digitalni in zeleni prehod, in sicer tako, da daje prednost ustvarjanju trajnostnih delovnih mest, zlasti za mlade, ter naložbam v storitve socialnega varstva, medtem ko je cilj osi politike „odporen in učinkovit zdravstveni sistem, okrepljena civilna zaščita“ splošen dostop do visoko kakovostnih in učinkovitih zdravstvenih storitev, vključno z digitalnimi. Za spodbujanje večje usklajenosti med instrumenti, zlasti s skladi evropske kohezijske politike, se spodbuja teritorialno uravnotežena dodelitev sredstev.

Enakost

(49) Načrt vključuje vrsto ukrepov iz več komponent, za katere se pričakuje, da bodo prispevali k reševanju izzivov na področju enakosti spolov in enakih možnosti za vse. Med posebej pomembnimi ukrepi za to področje so ukrepi, katerih cilj je izboljšanje dostopa do cenovno dostopne in kakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok ter dolgotrajne oskrbe, pa tudi spodbujanje prožnih ureditev dela, ki olajšujejo aktiviranje na trgu dela za osebe z obveznostmi oskrbe, zlasti za ženske, socialno vključenost in zmanjšanje socialno-ekonomske prikrajšanosti. Obravnavani so tudi izzivi v zvezi s

podjetništvom žensk in finančno nepismenostjo starejših žensk. Pričakuje se, da bo podpora mladim, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljajo, koristna za mlade iz ranljivih okolij, vključno z mladimi z migrantskim ozadjem. V celotnem načrtu so upoštevane potrebe oseb z invalidnostjo, vključen pa je tudi kvantitativni cilj za izboljšanje energijske učinkovitosti v gospodinjstvih, v katerih živijo invalidi.

Samoocena varnosti

(50) Načrt vključuje samooceno varnosti naložb v digitalne zmogljivosti in povezljivost. Kar zadeva naložbe v povezljivost, so v načrtu opredeljena ustrezna varnostna vprašanja in z njimi povezana tveganja, opredeljeni pa so tudi blažilni ukrepi, ki jih je treba sprejeti za vsako od njih na podlagi skupnih objektivnih meril, vključenih v nabor orodij EU za kibernetsko varnost omrežij 5G.

Čezmejni in večdržavni projekti

(51) Ciper je v svoj načrt vključil dva čezmejna projekta, in sicer povezovalni daljnovod za električno energijo in podvodni kabelski sistem za podatkovno povezljivost. Oba projekta imata čezmejni element z Grčijo. Gradnja povezovalnega daljnovoda EuroAsia je namenjena zagotavljanju zanesljive oskrbe in konkurenčnejših veleprodajnih cen električne energije ter omogoča večjo uporabo električne energije iz čistejših, zlasti obnovljivih virov energije, s povezovanjem ciprskega elektroenergetskega omrežja s celinskim sistemom Unije prek grškega omrežja na Kreti. Je del širše naložbe v izgradnjo čezmejnega povezovalnega daljnovoda med Kreto, Ciprom in Izraelom v skupni dolžini 1 208 km. V zvezi s podvodnim kabelskim sistemom je cilj projekta ustvariti visoko zmogljivo hrbtenično internetno povezljivost Cipra prek nove podvodne povezave za podatkovno povezljivost med Ciprom in Grčijo. Pričakuje se, da bo z uvedbo nove ločene hrbtenične povezave med Ciprom in Grčijo podprta povezljivost na Cipru. Pričakuje se tudi, da bo pozitivno vplivala na razpoložljivo zmogljivost in komercialno ponudbo hrbtenične povezljivosti, ki je potrebna za zagotavljanje storitev zelo visokih hitrosti za končne uporabnike. Poleg tega se pričakuje tudi, da bo zagotovila večjo zmogljivost v primerjavi z obstoječim zastarelim kabelskim sistemom.

Postopek posvetovanja

(52) Na podlagi povzetka posvetovalnega postopka, vključenega v načrt, so bila v pripravljalni fazi načrta v skladu z nacionalnim pravnim okvirom opravljena posvetovanja z vsemi zadevnimi deležniki, kot so socialni partnerji, organizacije civilne družbe in mladinske organizacije. Različna ministrstva, vladne službe in lokalni organi so bili v okviru svojih pristojnosti v posvetovanja vključeni že zgodaj in so sodelovali v številnih fazah priprave načrta. Parlament je prejemal redna obvestila o vsebini načrta. Opravljeno je bilo tudi posvetovanje s ciprskim svetom za gospodarstvo in konkurenčnost, ki je enakovreden nacionalnemu odboru za produktivnost. Po posvetovanju z vsemi zadevnimi deležniki je bil del prvotno načrtovanih reform in naložb prilagojen ali odstranjen iz načrta.

(53) Pričakuje se, da bo tudi v fazi izvajanja načrta potekal proces usklajevanja z vsemi zadevnimi deležniki, vključno s socialnimi partnerji in civilno družbo. Da bi se zagotovila odgovornost ustreznih akterjev, je nujno vključiti vse lokalne organe in zadevne deležnike, tudi socialne partnerje, v celotno izvajanje naložb in reform, vključenih v načrt.

Pozitivna ocena

(54) Potem ko je Komisija pozitivno ocenila ciprski načrt za okrevanje in odpornost z ugotovitvijo, da načrt zadovoljivo izpolnjuje merila za oceno iz Uredbe (EU) 2021/241, bi bilo treba v skladu s členom 20(2) navedene uredbe v tem sklepu določiti reforme in naložbene projekte, potrebne za izvajanje načrta, ustrezne mejnike, cilje in kazalnike ter znesek, ki ga Unija da na voljo v obliki nepovratne finančne podpore.

Finančni prispevek

(55) Ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost Cipra znašajo 1 206 400 000 EUR. Ker načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila za oceno iz Uredbe (EU) 2021/241 in ker je znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost višji od najvišjega finančnega prispevka, ki je na voljo za Ciper, bi moral biti finančni prispevek, dodeljen za načrt za okrevanje in odpornost Cipra, enak skupnemu znesku finančnega prispevka, ki je na voljo za Ciper.

(56) V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 je treba izračun najvišjega finančnega prispevka za Ciper posodobiti do 30. junija 2022. Zato bi bilo treba v skladu s členom 23(1) navedene uredbe za Ciper dati na voljo znesek za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022. Po potrebi bi moral Svet po posodobitvi najvišjega finančnega prispevka na predlog Komisije brez nepotrebnega odlašanja spremeniti ta sklep tako, da vanj vključi posodobljeni najvišji finančni prispevek.

(57) Poleg tega je Ciper zaprosil za podporo v obliki posojila, da bi podprl dodatne reforme in naložbe. Največji obseg posojila, za katero je zaprosil Ciper, znaša manj kot 6,8 % njegovega bruto nacionalnega dohodka za leto 2019 v tekočih cenah. Znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost je višji od vsote finančnega prispevka, ki je na voljo za Ciper, in zaprošene podpore v obliki posojila.

(58) Podpora, ki se zagotovi, se financira z izposojanjem sredstev s strani Komisije v imenu Unije na podlagi člena 5 Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053[9]. Podpora bi se morala izplačati v obrokih, potem ko bo Ciper zadovoljivo izpolnil ustrezne mejnike in cilje, ki so opredeljeni v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost.

(59) Ciper je zaprosil za predhodno financiranje v višini 13 % finančnega prispevka in 13 % posojila. Navedeni znesek bi se moral dati Cipru na voljo pod pogojem, da začneta veljati sporazum o financiranju iz člena 23(1) Uredbe (EU) 2021/241 in posojilna pogodba iz člena 15(2) navedene uredbe, in v skladu z navedenim sporazumom in posojilno pogodbo.

(60) Ta sklep ne bi smel posegati v izid postopkov v zvezi z dodeljevanjem sredstev Unije v okviru katerega koli drugega programa Unije poleg tistega iz Uredbe (EU) 2021/241 ali v postopke v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se morda izvajajo, zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Sklep ne prevlada nad zahtevo, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči –

[9] Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1
Odobritev ocene načrta za okrevanje in odpornost

Ocena načrta za okrevanje in odpornost Cipra na podlagi meril iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241 se odobri. Reforme in naložbeni projekti v okviru načrta za okrevanje in odpornost, ureditve in časovni razpored za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustreznimi mejniki in cilji ter dodatnimi mejniki in cilji, povezanimi s plačilom posojila, zadevni kazalniki v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev ter ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do zadevnih osnovnih podatkov so določeni v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2
Finančni prispevek

1. Unija da Cipru na voljo finančni prispevek v obliki nepovratne podpore v višini 1 005 946 047 EUR[10]. Znesek v višini 818 213 837 EUR se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022. Ob upoštevanju posodobitve iz člena 11(2) Uredbe (EU) 2021/241, pri kateri se za Ciper izračuna znesek, ki je enak ali višji od navedenega zneska, se da na voljo dodaten znesek v višini 187 732 210 EUR za pravno prevzeto obveznost, ki se sprejme med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023.

2. Komisija da Cipru na voljo finančni prispevek Unije v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu. Znesek v višini 130 772 986 EUR se izplača kot predhodno financiranje in je enak 13 odstotkom finančnega prispevka. Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.

3. Predhodno financiranje se izplača pod pogojem, da začne veljati sporazum o financiranju iz člena 23(1) Uredbe (EU) 2021/241, in v skladu z navedenim sporazumom. Predhodno financiranje se obračuna tako, da se sorazmerno odšteje od plačila obrokov.

4. Izplačilo obrokov v skladu s sporazumom o financiranju je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Ciper zadovoljivo izpolnjuje ustrezne mejnike in cilje, opredeljene v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost. S pridržkom začetka veljavnosti pravnih obveznosti iz odstavka 1 je za upravičenost do plačila mejnike in cilje treba doseči najpozneje do 31. avgusta 2026.

Člen 3
Podpora v obliki posojila

1. Unija da Cipru na voljo posojilo v višini največ 200 320 000 EUR.

2. Komisija da Cipru na voljo podporo v obliki posojila v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu. Znesek v višini 26 041 600 EUR se izplača kot predhodno financiranje

[10] Ta znesek ustreza dodelitvi finančnih sredstev po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Cipra iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.

in je enak 13 odstotkom posojila. Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.

3. Predhodno financiranje se izplača pod pogojem, da začne veljati posojilna pogodba iz člena 15(2) Uredbe (EU) 2021/241, in v skladu z navedeno pogodbo. Predhodno financiranje se obračuna tako, da se sorazmerno odšteje od plačila obrokov.

4. Izplačilo obrokov v skladu s posojilno pogodbo je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Ciper zadovoljivo izpolnjuje dodatne mejnike in cilje, ki jih zajema posojilo ter ki so opredeljeni v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost. Dodatni mejniki in cilji, ki jih zajema posojilo, so upravičeni do plačila, če so doseženi najpozneje do 31. avgusta 2026.

Člen 4
Naslovnik

Ta sklep je naslovljen na Republiko Ciper.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik